

CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU ELEVII DIN MEDIUL RURAL
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ

Etapa județeană

9 mai 2026

Varianta 2

Clasa a V-a

Timpul de lucru: 2 ore. Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Citește cu atenție textele următoare, apoi scrie răspunsul la fiecare dintre cerințele date:

PARTEA I (20 de puncte)

Cum veneam eu la pas pe Aleea Peleșului într-o dimineață, bucuros de adierea călduță ce se iscuse din senin și parcă aducea de undeva miros proaspăt de verdeață, deși crestele munților erau încă albe, mă prosteam imitând turiștii, așa cum făceam adesea, ca să-mi treacă mai ușor timpul peste zi, când eram singur.

Culesesem de pe jos o creangă lungă de plop, cu o singură frunză mare și galbenă rămasă în vârf, și creanga asta o ridicam înaintea mea și râdeam la frunză de parcă mi-aș fi făcut un *selfie*. Iată, ăsta era genul de glumă pe care corbul și bufnița n-aveau cum să-l priceapă, dar care pe mine mă amuza fantastic de tare.

Mi-am tot făcut câteva *selfie-uri* imaginare, zâmbind la frunză stând și cu fața, și dintr-o parte, și din cealaltă, și tot așa, prostindu-mă, era cât pe ce să nu observ la timp că dinspre Mănăstirea Sinaia venea un grup de turiști. M-am tras repede deoparte, între copaci, fiindcă nu aveam pelerina pe mine – rareori mai pun o haină pe mine – și m-am uitat la ei cum trec și se duc mai departe.

Erau trei, mama, tata și o fetiță de cinci, șase ani. Fetița strângea în brațe un elefant de pluș gri cu șa roșie de pânză și îl ținea la piept cu atâta drag și îi vorbea cu atâta delicatețe, încât ochii mi s-au umplut deodată de lacrimi, cum o priveam de după trunchiul unui brad. Asta la nici două minute de când zâmbeam singur la poză!

— De ce, mi-am zis, de ce fac asta, condor bătrân și prea copilăros și bleg ce sunt, de ce mă emoționez în halul ăsta privind o fetiță?

— E simplu, m-am pomenit că-mi răspunde altă voce din mine. E din cauză că fata își poartă elefantul cu ea, în brațe, și-i vorbește, și-i arată tot ce vede în jur, și nu-l lasă o clipă singur acasă.

(Veronica D. Niculescu, *Iarna lui Isidor*)

condor = pasăre mare de pradă care trăiește în munții Americii de Sud

1. Transcrie două cuvinte/structuri care se referă la spațiul desfășurării acțiunii.

4 p.

2. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia se află varianta corectă de răspuns: **4 p.**
 Isidor se ascunde între copaci, deoarece :
 a) *este o fire timidă;*
 b) *nu-i plac turiștii;*
 c) *nu are pelerina pe el.*
3. Ordonează enunțurile următoare în ordinea apariției ideilor în fragment. **4 p.**
 a) *ochii mi s-au umplut deodată de lacrimi;*
 b) *fetița strângea în brațe un elefant de pluș;*
 c) *culesesem de pe jos o creangă lungă de plop;*
 d) *mă prosteam imitând turiștii.*
4. Precizează, într-un enunț, cum își petrece condorul timpul. **4 p.**
5. Explică, în 30-50 de cuvinte, ce simte Isidor văzând-o pe fetița care își strânge jucăria în brațe. **4 p.**

PARTEA a II-a (20 de puncte)

Pentru turiștii care vin să viziteze „Perla Carpaților”, Mănăstirea ortodoxă Sinaia reprezintă unul dintre obiectivele cele mai importante care trebuie să merite toată atenția. Mănăstirea Sinaia, veritabilă catedrală a Bucegilor, este situată într-un cadru mirific, datează de la sfârșitul secolului XVII și reprezintă cartea de identitate a orașului, deoarece este prima construcție din spațiul actualei stațiuni. Ctitorul Mănăstirii este Spătarul Mihail Cantacuzino, comandantul armatei din Țara Românească a secolului XVII. Acesta, însoțit de familia sa, a efectuat un pelerinaj la locurile sfinte, Ierusalim, Nazaret, ajungând până la Muntele Sinai, unde a vizitat o veche mănăstire ortodoxă cu hramul Sfânta Caterina. Întors în țară și impresionat de ceea ce a văzut, s-a hotărât să construiască în munții românești o mănăstire care să poarte același nume ca și muntele Sinai, dar într-o variantă românească, și anume Sinaia. Mănăstirea Sinaia este închinată Sfintei Fecioare Maria, iar, ulterior, denumirea de Sinaia s-a extins și asupra localității.

Din cauza poziției sale strategice, Mănăstirea Sinaia a cunoscut numeroase invazii turcești sau austriece, care au distrus parțial construcția. Actualmente, mănăstirea reprezintă un veritabil muzeu de artă și spiritualitate românească. Biserica veche a fost construită în stil brâncovenesc, arhitectura proprie Țării Românești. Acest stil, de influență barocă, are caracteristice coloanele sculptate și împodobite cu motive florale și vegetale, aceleași ornamente pe care le regăsim la ramele ferestrelor și la ușa centrală a bisericii. Demnă de admirat este sculptura de pe portalul bisericii, aceasta reprezintă în partea dreaptă pe Moise cu Tablele de Legi, iar în stânga pe fratele sau, Aron, ținând în mână nuiaua care a înverzit. În mijlocul portalului se găsește blazonul familiei Cantacuzino, vulturul bicefal având în gheare însemnele imperiale ale puterii, sceptrul și crucea.

(<https://www.primaria-sinaia.ro/obiective-turistice>)

1. Precizează stilul arhitectural în care este construită mănăstirea Sinaia. **4 p.**
2. Menționează elementul central al blazonului familiei Cantacuzino. **4 p.**
3. Transcrie din textul dat enunțul care face referire la ctitorul mănăstirii. **4 p.**
4. Scrie, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia este scrisă afirmația corectă, așa cum apare în textul dat:
 a) *mănăstirea datează de la începutul secolului al VII-lea;*

b) mănăstirea este considerată o „veritabilă catedrală” a munților Bucegi;

c) Mănăstirea Sinaia este închinată Sfintei Caterina;

d) sculptura de pe portalul bisericii îl reprezintă pe Moise cu nuiiua înverzită în mână. **4 p.**

5. Explică, în minimum 30 de cuvinte, cum a fost construită mănăstirea din orașul Sinaia. **4 p.**

PARTEA a III-a (50 de puncte)

1. Numește un element comun de conținut identificat în cele două texte. **5 p.**

2. Transcrie din primul text o secvență care arată cum se comportă fetița cu elefantul de pluș. **5 p.**

3. Formulează un enunț sub forma unui îndemn de a călători. **5 p.**

4. Explică, în minimum 30 de cuvinte, înțelesul secvenței extrase din primul text: *E simplu, m-am pomenit că-mi răspunde altă voce din mine. E din cauză că fata își poartă elefantul cu ea, în brațe, și-i vorbește, și-i arată tot ce vede în jur, și nu-l lasă o clipă singur acasă.* **5 p.**

5. Imaginează-ți un dialog, de 6-8 replici, dintre tine și Isidor, condorul pe care l-ai întâlnit într-o plimbare prin pădure. **10 p.**

6. Redactează o compunere narativă, de 150-200 de cuvinte, în care să povestești o întâmplare amuzantă legată de un selfie. **10 p.**

Notă!

În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor; **2 p.**
- respectarea părților unei compuneri; **2 p.**
- proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului; **2 p.**
- ortografia; **2 p.**
- punctuația. **2 p.**